

Selmezbányai Hetilap

TÁRSADALMI HETILAP.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

SZENTGYÖRGYI EDE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca 74./III. sz. a hová
a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is ezimzendő.

Megjelenik minden esütörtökön.

Előfizetési ára:

Egy évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 „
Negyedévre . . . . . 1 „

Egyes szám ára 10 kr.

Egyes számok kaphatók a kiadóhivatalban és Joerges Á. özv. és fia
könyvkereskedésében.

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj-
szabásunk szerint számíttatnak és minden általunk közölt
hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

Bányászatunkról.

Mult számunkban közölt „az év végén“ című cikkünkben, melyben az elmúlt év városunkat érdeklő eseményeire vetettünk rövid visszapillantást, bányászatunkról csak igen röviden emlékeztünk meg, még pedig szándékosan; mert ezen, városunk létalapját képező termelési ág mult évi eseményeivel, — persze csak általános és nem szakszempontról — külön cikkben kívántunk foglalkozni. — Tesszük ezt most s mindjárt azzal kezdjük, hogy bányászatunk mult évi legfontosabb eseménye a Ferencz-József akna legujabb feltárása volt, mely feltárás, nem remélt eredményekre vezetett, oly annyira, hogy ezen feltáró műveletek a legfényesebb sikert mutatják fel, mert ott oly dúz arany erekre bukkantak, melyek az ezüstárának hanyatlása folytán válságos körülmények közé sodort bányászatunkat, lehet mondani egyszerre, a vál-

ság örvényéből kirántották és annak fenállását jövőre nézve biztosították. Így például mult esztendőben — ha jól vagyunk értesülve — több mint 200 kgr. aranyat produkált e bányatelep. Hogy ezen erek felkeresése és feltárása nagy szakképzettséget és munkát igényelt, azt a laikus is elképzelheti s hogy e szép siker elérésében az e körül működő itteni összes szakembereinket illeti meg az érdem, az is magától értetődik; ámde hogy ezen nem várt eredmény, nemcsak bányászatunknak mint ilyennek, de egész városunknak és környékének rendkívüli javára volt, az is bizonyos; mert gondoljunk csak vissza azon nem rég lefolyt időre, a midőn az ezüstválság veszedelme felrázta egész városunkat és mindenki lázas izgatottsággal kereste a módozatokat, miként lehetne e nagy veszélyt elhárítani, vagy a bányászatot más indusztriális és kereseti vállalatokkal esetleg pótolni.

Csak derék bányászaink nem csüggedtek el és bár zajtalanul és feltűnést sem keltő módon neki gyürköztek a munkának, fáradhatlanul kutatták a föld gyomrát, az öregek által elhagyott bányarészeket is újból felkeresték és, mint az a bányászatnál már másképp nem megy, a szerencse is kissé kedvezett és ime beütött az áldás és a nagy munkát fényes siker koronázta. — Nem hiába mondja a német kedélyes bányászdal: „Berguleut, Berguleut — sind Kreizbrawe Leut“, de itt is megmutatták, hogy bizony talpraesett derék emberek ők, kik a veszélyvel szembe tudnak szállni s még oly nagy munkától sem riadnak vissza.

Fel kell említenünk, hogy a mult évben a bánya-altisztek és munkások személyzete bérfelemelésbe részesült s ez által különösen a munkások helyzetén sok tekintetben segítve és azoknak it-ott, bár csak enyhe formában mutatkozó elégedetlenségük lecsillapítva lett.

Tárcza.

Uj év.

Ismerlek, szép masz! El nem ámitsz!
Hiába tüntet uj ruhád!
Hogy kissé elkendőzve arezod,
Azért jól ismerlek reád.

A régi vagy csak, vén kaczer te!
Csöppel sem jobb, milyen valál.
Bolond, ki ámitó szinedben
Igaz ifjui báj! talál.

S a mit végeztél, újra kezded;
Csábit, ígér hazug szavad:
S a gyöngé ember, bizva benne,
Építi a — légvárat.

Szép masz, ismerlek én, Bolond az,
Ki nálad üde báj! talál!
Jól látom én, a régi vagy csak,
Csöppel sem jobb, milyen valál!

Mephisto.

Föld felett és föld alatt.

— Rajz a bányászéletből. —

Kiesi szobácskában, melynek fekete gerendás fölepe leverné a köcsög kalapot valami divaturacs fejről, egyszerű, mázolatlan asztal körül fenyőfapadokon ülve két férfit és egy leányt látunk. Valami nyomott hangulat uralkodik mindhármukon, de leginkább azon a fekete szakálu, körülbelül negyven éves férfiun, ki állat tenyerébe támasztva, majdnem komoran néz maga elé.

„Lássá, Béres bácsi!“ — fordul a leány hozzá — „Minek is beszél ily borzasztó dolgokat?! Csupa kísértet, meg bányarém fog megjelenni álmaimban!“

„Ah nevétséges! Én is már jó ideje bányamunkás vagyok, de soh'se láttam bányarémet; azt hiszem nincs is!“ Szóal meg a másik férfi, ki szöke haja, s körülbelül huszonhat éves lehet.

— No persze! — neheztel Béres bácsi. — Hiszen ti fiatalok semmitsem hisztek már. Nem kívánom neked, hogy egyszer találkozzál a repülő bányamécsékkel, mert akkor meg találod bánni hitetlenségedet. Látod, ismeresz, én nem vagyok félnék ember, de a hogy tegnap ott az elhagyott vájatkémben azt a lángot láttam lobogni, valahogy nem érzem jól magam. Meglássátok, ott valami baj lesz! —

„Ma halottam, hogy a bányatiszt ur parancsot adott a felőrnek, hogy töltesse ki azt a vájatkévet, mert a főte ereszkedik.“ Jegyzi meg a szöke fiatal ember.

— Itt van ni! Előre mondhattam volna. Pedig az veszélyes hely ott; meglásd, Ferencz, mi ketten is ott leszünk. A felőr haragszik ránk, mert nem visszünk neki ajándékot; bizonyára benünköt is oda fog rendelni! —

„Ah, Ferencz, ne menjen oda!“ Kiált fel a leány aggódva.

„Már hiába; nem lehet ellenkezni. A hová rendelnek, oda menni kell; már ez így van, minálunk bányászoknál.“

E társalgásnak egy fiatal bányász belépett vetett véget, ki most jött munkából.

Rövid üdvözlés után szegre akasztja bányamécsét, s kimegy átöltözödni, mi nem sok időt vesz igénybe.

A vacsora is elkészült az alatt, melyet a leány anyja főzött kint a nyílt tűzhelyen, s most rengeteg cseréptálon behoz.

Tányérnak semmi nyoma; kiki a tálból vilázza ki falatját, jó étvágygyal fogyasztván el a fekete lisztből készült haluskát, melyen itt-ott némi nyoma látszik a túrónak és zsirnak.

Vacsora végeztével Béres bácsi előszedett egy kis üveg pálinkát, mely most sorra jár, még a leány is húz egyet belőle, mit sem törődve a legutóbb érkezett barna fiatal ember kissé sötét tekintetével, melylyel őt és Ferenczet méregeti.

Elfogyasztván az italt is, fölkelnek az asztal mellől, s Béres bácsi, ki vendégül volt ott, elbucszik a többtől.

Ferencz, ki ott is lakik egy lehetőleg még kisebb szobácskában, föl akarja keresni azt, midőn a barna legény, ki csak élelmezését kapta itt özvegy Wittkónénál s a szomszédban lakik, félre szólítja Ferenczet.

Kint a ház előtt aztán így kezdi:

„Ferencz! Én szeretem Annát, jól tudod, s nincs szándékom lemondani róla; de mind a kétőnk-é nem lehet!“

„Nos?! Meg akarsz talán ölni?!“

„Nem vagyok gyilkos; van ott lent a bányában elég alkalom rá, hogy egyikünk élve ki ne jöjjön. Majd elválak.“

E szavakkal hirtelen elfordul a barna fiatal ember és sietve távozik, mig Ferencz elgondolkozva, lassan szobájába megy.

*

Éjfél utáni két óra van.

A bányakolomp kísérteties hangja megszólal, munkára szólítva a bányászokat.

Kiemeljük azt is, hogy aránylag a régebbi időkhez, az elmúlt évben csekély számú bányaszerencsétlenség fordult elő, a mely körülmény arra enged következtetni, hogy ez irányban is haladás történt, a mennyiben szigorú gond fordítatik arra, hogy ily szerencsétlenségek lehetőleg kikerültessenek.

Említésre méltó az is, hogy a szélaknai Károly-akna bányatelep művelése teljesen abban hagyatott s hogy a kincstár a város tulajdonát képezett hodrusi sötétvégtárnai bányatelepet megvéve, azt intenzívebb üzem alá vette.

Végül ez alkalomból fel akarjuk hozni, hogy egyedül a kincstári bányászat körülbelül 4000 embernek nyújt biztos kenyeret, hogy ez egy oly nemzetgazdasági tényező, mely ha még direkt kárral is járna, kiszámíthatlan indirekt haszon-hajtásánál fogva nem csak hogy nem korlátozható, de — ha az állam jól felfogja saját érdekeit — annak emelése, fejlődése minden lehető s rendelkezésre álló eszközzel előmozdítandó. Hiszen ha az államkincstárnak a selmeczi bányászatból semmi egyenes haszna, sőt feltéve, kára volna, még akkor is kiszámíthatlan közvetett haszna van az által, hogy 4000 embernek egyenes állandó keresetet nyújt, ez a 4000 ember még más ezer és ezer embernek ad kenyérkereseti módot és ezek mind adót fizetnek, és pedig nemcsak az egyenes, de a nagyon is számbaveendő fogyasztási adókat viselik. Szóval bányászatunkat, ha néha-néha veszteségi esélyeknek is volna kitéve, nemzetgazdasági szempontból művelni kell.

S hogy e művelés a legjobb áldással járjon, ezt melegen kívánjuk!

Sajátságos ez a hang; egy szabadon függő, hosszában átfut keményfa deszkán, vagyis inkább kolonczon fakalapácsal elején lassu, később mindinkább gyorsuló ütemben kiverik a bányászriadót, mely némelyikét talán halálra hívja.

A hegyek minden tájáról ereszkedve, világító pontokat láthatni bizonyos cél felé törekedni. A munkára siető bányászok mécssei azok, melyek a sötétben imbolyogva, a bányakolomp hangjával s az alig derengő homálylyal együtt valóban kissé borzongató hatással lehetnek az avatatlan szemlélőre.

A bányatelep rendelő termében ég a lámpa. A bányászok gyülekeznek; a vájárok aczélfűróikkal vállukon.

Megjelenik a felőr is két alór és a rovatkolónak kíséretében.

Most mind leveszi fővegét, s feunhangon együttesen elmondja a reggeli imát.

Még templomban sem oly megkapó a közös ima, mint ez egyszerű helyiségben ez egyszerű emberek által elmondva, kik néhány perc múlva életüket fogják kockára tenni a föld mélyében.

A névsor-olvasás után a felőr kijelöli a munkahelyeket; az egyik alór kiméri a mécsbe való olajat, s mennek mind az akna nyílása felé.

Béres bácsi és Ferencz csakugyan ama vajatvég betöltéséhez lettek rendelve néhányad magukkal. A vájárok lesietnek az akna mentén levezető szakaszos hágesón; másokat a szállító kas vitt le a mélybe, így Béres bácsit, Ferenczet és társaikat is. Midőn a buktató mester csengetyű

Ujdonságok.

— **Uj évi gratulációk.** Az év utolsó napján szokásos gratulációkat most is megtartották. Hüttl József, miniszteri tanácsos és bányáigazgatónál a bányáigazgatóság összes tisztviselői tisztelegtek s Kachelmann Farkas kir. bányatanácsos szép üdvözlő beszédet intézett a főnökhöz, mire az igazgató lelkes beszéddel válaszolt. — Szitnyai József polgármesterünknel az egész városi tisztikar tisztelegtt s itt Vörös Ferencz tb. főjegyző tartotta az üdvözlő beszédet, mire a polgármester meleg hangon válaszolt megköszönve a jó kívánatokat. Végül kijelentette, hogy épp e pillanatban érkezett Rudnay Béla sürgőnye, melyben tudatja, hogy a város főispáni állásától felmentetett és búcsút vesz a város közönségétől.

— **Eljegyzés.** Hamari Miklós selmeczi kir. bányáigazgatósági számtiszt jegyet váltott Neuráth Izabella kisasszonnyal, Özv. Neuráth Antalné kedves leányával.

— **Halálozás.** Chvála Imre volt régi honvéd és nyug. fogházfelügyelő e hó 15-én 63 éves korában meghalt és 27-én temettetett el a régi bajtársak részvéte mellett is. Az elhalt 1849-ik évben Budavár bevétele után, többnyire a felvidékről toborzott 5-ik honvédvadász zászlóaljhoz lépett be, mely zászlóalj a szegedi, de különösen a temesvári csatában heves tűzben állott úgy, hogy a 800 emberből alig maradt 60—70. A boldogult is lösebet kapott a bal lábán Temesvárnál. Ezen zászlóaljból különben, egy régi honvéd állítása szerint most már csak négyen vannak életben és ezek: Falkensteini Falke báró csak imént nyugalomba vonult külügyministeri osztályfőnök és val. bel. t. tanácsos, ki e zászlóaljnak egyik hadnagya volt, Ertl János városi rendőrbiztosunk, Bulla és Buchfelner. Chvála Imre azután 1850-ben az osztrák hidászokhoz soroztatott be, hol a Florisdorfi árvízveszéllyel annyira kitüntette magát, hogy az ezüst érdemkeresztet nyerte. Résztvett a mexikói expedícióban is, hol két érdemjelet kapott. Onnan visszajöve mint lipótvári fogházfelügyelő nyert alkalmazást. Mint ilyen nyugalomba vonult és szülővárosába, Selmeczre jött lakni. Véle ismét egy régi honvédünk és városunk egyik tipikus alakja szállt sirba.

— **Nyomor és irgalmasság.** Az elmúlt hét

jelzője megszólal, a gép megindul, a szállító kas kissé fölemelkedik, a támasztó emeltyük a falhoz simulnak s a szállító kas eltűnik a mélységben, a tartó sodronykötél gyorsan csavarodik le a dobról.

Mire az egyik kas leér, a másik fölnt is van, hogy újra leszállókat fogadjon. Így megy ez váltakozva. Vajjonn mind épen kerül-e vissza, ki oda leszállt a föld gyomrába?!

*

Keskeny sziklába vájt folyosóban vagyunk; semmi fény sehol, csak bányamécsünk lobogó lángja vet tánczó árnyékokat a rideg, egyenetlen falakra.

Ha a folyosó most mögöttünk leszakadna, soh'sem látnók többé a napvilágot!

Egy kanyarodón túl két mécslángot látunk logni, a kalapácsütések zaja hangzik el hozzánk. Ott vájárok dolgoznak.

Meglátszik rajtuk, hogy nem nagy kedvvel folytatják a kemény munkát; meddő kőzetet fúrnak.

A lerobbantot kőzetet kis vasuti kocskiba, ugynevezett csillékbe töltik a munkások, s a keskeny vágányu sineken eltolják az ugynevezett töltő helyre, az akna mellett, hol már vár rájuk egy-két suhancz, hogy a telt csilléket más vajatba tolják, oda, hol Béres és Ferencz dolgozik a vajatvég kitöltésén; a töltő vagy másként szállító helyen hagyott üres csilléket megint az előbbieket visszatolják a vájárokhoz, kiknek egyikében fölismerjük azt a barna ifjút, ki oly fenyegetőleg beszélt Ferencznek.

Keressük fel elébb Ferenczet és Béres bácsit.

egyik napján Eichel József szélaknai koresmáros a felső-rónai erdő szélén egy egészen megdermedt öreg asszonyt talált a hóban elterülve. A félig megfagyott asszonyt valahogy nehezen fölsegítette és a saját lakására vitette, hol gondos ápolás alá vétette, melynek sikerült a szerencsétlen nőt életre téríteni. Nehány napon át tartotta a derék emberbarát e szegény asszonyt magánál, ápolva és gondozva, míg lehetséges volt őt a városi kórházba szállítani. A szerencsétlen asszonyt özv. Zacharnénak hívják, kinek összes vagyona egy felső-rónai kis viskóból állott, melytől az a kegyetlen, telhetetlen Moloch, mit modern nyelven adónak nevezünk, árverés útján fosztotta meg kitéve őt a legembertelenebb nyomornak, mert most a zord tél idején, nem volt hová agg fejét lehajtani s bizonyára meg is fagy, ha az irgalmas szívű koresmáros meg nem találja. Szegény állam, mely egy nyomorult vén koldus-asszonynak még utolsó menhelyét is elárverezteti, hogy néhány nyomorult adóhátráléki garassát megkaphassa. —

— **Difteritisz.** Bélabánya testvérvárosunkban oly mérveket öltött a difteritisz járvány, hogy polgármesterünk kénytelen volt az ottani iskolákat bizonytalan időre bezáratni.

— **Farsangi naptár.** Tudomásunk szerint eddigelé a következő mulatságok napja van meghatározva: január 11-én az akadémiái ifjuság nagy elite bálja. Jan. 18-án a lyceumi ifjuság által rednezett s tánczezel egybekötött hangverseny. Febr. 1-én a szt. Erzsébet-egylet által rendezett táncvizgalmom.

— **Betöltendő állomások.** — A „Dreukovai köszénbányák gondnoksága“ Berszászknán bányamérnököt keres. Az állomás legkésőbb jan. hó 31-én elfoglalandó. — A „Hernádvölgyi magyar vasipar részvénytársaság“ Budapest, segédmérnököt kíván alkalmazni irodájában. A „m. kir. és társ. bányáigazgatóság“ Nagyágon, pályázatot hirdet bányamérnöki állomásra.

— **Lopás.** Tibély Vilmos kereskedő házában szolgáló eselédlyány, M. K. múlt hó 23-án, a ház pitvarában elhelyezett és vászonba csomagolt pamut kötegekből négyet ellopott és azokat az ugyancsak Selmeczen szolgált Ilona nővérehez vive Geletneken lakó anyját azonnal értesítette, hogy jöjjön el a lopott holmiért. Anyja 26-án el

Ott vannak a vajatvégben és serényen átvéve a vasbádóg töltikéket (töltő kosár) műértőleg betöltik a vajatot, nem a nélkül, hogy a főtére vizsgálódó pillantásokat ne vejnënek.

„Meglásd, Ferencz, baj lesz itt, én csak azt mondom; nézd, a mécssem lángja mily halaványan pislog; az nem jót jelent.“

„Mi lelte ma kendet, hogy ily aggodalmas?! Hiszen máskor ki nem fogyott a sok tréfás meséből, ide lent a bányában, s ma oly különösen viseli magát, hogy szinte megfélemlíti az embert.“

„Ne adja Isten; én valami szerencsétlenségtől félek.“

„Ugyan, ugyan!“

E pillanatban két, egymásután következő dördülés hangja hatott el hozzájuk.

„Robbantanak a másik vajatvégben; de furcsa, hogy két durrogást hallottam; pedig háromnak kellene lennie. Nézzünk utána!“ Jegyzi meg Béres.

„Ha az alór ott találna, a büntetés bizonyos“ Veti ellen Ferencz.

„Ah mit! Nekem olyan különös előérzetem van; menjünk; vagy ha nincs hozzá kedved, öcsém, maradj itt én megyek!“

„Hát akkor én is megyek!“ Hátározza el magát Ferencz, meghagyván a töltéseket hordozó fiuknak, hogy, míg ők ketten vissza nem jönnek, ne menjenek be avajatvégbe.

Az akna melletti szállító helyen áthaladva, a harmadik durranás, jóval később a két előbbinél, rázkódtatta meg a levegőt.

„Ott baj van!“ Kiált fel Béres, előre sietve, mig Ferencz gyorsan követi.

Előzzük meg őket néhány perezczel.

is jött és a hűtlen cseléd a lopott négy kötegből hármát neki adott át, míg egyet megtartott. 28-án midőn a lopásra a károsult rájött, a cseléd elbocsájtattatott a szolgálatból s ekkor a nála volt egy köteg pamut megtaláltatott. A lány azonnal le lett tartóztatva és a járásbírósnál töredelmes vallomást tett kijelentve azt is, hogy úgy anyja, mint nővére jól tudják, hogy a négy köteg pamut lopott jószág. A 3 köteg pamutot is megtalálták a tettes anyjánál Geletneken s így a kár megtérült.

— **A nyomor.** Rendek István napszámos nő, négy gyermek atyja bekísértetett azért, mert a vasuti állomás mellett, a hó alatt fekvő egy darab korhadt fatuskot elsajátította, mint a tettes mondja az ott dolgozók szeme látára és azért, mert neje és négy gyermeke a dermesztő hidegben fáztak s neki nem volt egy darabka fűtőanyaga sem. Tettére — mint sirva vallotta a legnagyobb nyomor és a szegény családja által szenvedett hideg kényszerítette.

— **Törvénykezés.** Említettük már lapunkban, hogy járásbíróágunk egy érdekes peres kérdésben oly értelmű végzést hozott, melylyel törvénykezés szempontjából Ausztriát külföldnek nyilvánította ki. Ezen végzés ellen dr. Szél László felperes ügyvédje felfolyamodással élt, melyben különösen kiemelte, hogy Bécs városa mint felperes állandó lakóhelye külföldön fekvőnek nem tekinthető, mert 1868-ban hozott és Ausztriával a kölesönös viszonyt megállapító törvény, az új sommás eljárás által érvényen kívül helyezve nincsen. Az ipolysági kir. törvényszék mint II-od fokú bíróság ezen indokot tette magáévá és kimondta, hogy az ausztriai tartományok peres kérdésekben külföldnek nem tekinthetők.

Különfélék.

— **A hodrusi szegény gyermekek karácsonya** nem volt örömtelen. A Pannonia gőzmalom által szegény iskolás gyermekek felruházására adott összegből Svehla Gyula bányatanácsos 20 forintot küldött e célra Puskás József ó-mindszentárnai telepvezetőnek, ki ismerve az ottani nép nagyfokú nyomorát, látta, hogy evvel a 20 forinttal még ott sem segíthet, hol arra legégetőbb szükség van. Nemes, a fele-

A három fúrlyuk szabályszerűen meg van töltve, a gyuszál, a gyújtózsineg rendben. A barna legény meggyújtja a kénfonalat és „Hop! Hop! Isten nevében!” kiáltással mind a kettő elsiet a kanyarodás mögé, hogy a robbanást bevárják.

A kiszámított idő eltelvén, eldőrdült az első, nyomban rá a második lövés. Azután csend állott be. Egy ideig nyugodtan várta a két bányász a harmadik fúrlyuk felrobbanását is, de ez csak nem következett be. Az idősebb vájár elhalavánnyodott.

„Te János! — szolt az általunk már ismert másikhoz — itt baj van. A harmadik töltény el nem robbant. Várunk egy ideig, azután meg kell néznünk; Isten legyen nekünk irgalmas!”

— Majd én megyek nézni! Magának felesége és gyermekei vannak; nekem nincs senkim, csak — ah; minek is gondolok rá, úgy sem szeret engem! —

S a barna ifju, sápadtan ugyan, de elszántan ment a munkahely felé, megvizsgálándó, miért nem sült el a harmadik dynamit töltény.

Látta, hogy a gyuszál kiégve lóg a kőfalon, s át akar épen lépni az előbbi két robbanás okozta kőhalmazon, midőn nagyot dőrdül a harmadik helyen is, s János hatalmas ütést, éles fájdalmat érezve mellén, eszméletlenül lerogy.

Társra a harmadik robbanás ballatára. minden izében reszketve siet oda, s látja Jánost, a kőhalmaz alatt, tátongó sebbel mellén, vérében feküdni. Akkor érkezik oda Béres és Ferencz is.

Az aknán felvezető jelző sodrony meg-rándul.

A buktató mester figyel. A csengetyűjel

barát inségén könyörülő szívetől indítatva, személyesen gyűjtéshez fogott tehát, s buzgoságát szép siker koronázta, mert a gyűjtés 52 forint 50 krajczárt eredményezett, s így a Pannonia gőzmalom 20⁰⁰ forintjával 72 forint 50 krajczár állott rendelkezésére, mely összegből 48 árva, vagy igen szegény gyermek, vallásfelekezetre vagy arra való tekintet nélkül, vajjon az illető kincstári vagy társulati munkás gyermeke-e, lett karácsony 2-od ünnepén az ó-mindszentárnai rendelő helyiségben ruhaneművel ellátva. 12 leányka egész, meleg téli ruhát kapott; 12 leányka meleg szoknyát és kendőt, 13 fiu téli kabátot vagy egész ruhát. Ezen kívül még 13 pár csizma, 10 darab meleg nyakkendő és 2 pár posztó csizma lett szétosztva, s egy forint Tajner koldus temetésére adva. Meg kell említenünk, hogy a gyűjtésnél 2 rendbeli fiuruhát is adtak, s egy magát megnevezni nem akaró urnó díjtalanul varrt 5 gyermekruhát és 2 téli szoknyát. Puskás József, kinek nemes fáradozása ily igazán ritka sikert ért el, s a könyörület adakozók legszebb jutalmukat bizonyára a megajándékozott gyermekek öröme és hálakönyveiben lelték. Az adakozókat alábbiban soroljuk fel:

Pannonia 20 frt, Paulovits József 3 frt, Dr. Schlesinger Ant. 1 frt, Puskás József 1 frt 50 kr, Fuchsz Ottilia 1 frt, Takáts Miklós 50 kr, Wankovits Lajos 2 frt, Farbaky István orsz. gyűl. képvis. 1 frt, Társépntár 10 frt, Priviczky Ádám 50 kr, Lindmajer János 1 frt, ifj Böhm Károly 30 kr, Bujna Lajos 50 kr, Steiner Ignác 1 frt Szentistvanyi Gyula 1 frt, 50 kr. Uschlbec Mihály 50 kr, Feldszam János 50 kr, Timkó Pál 50 kr, Dvoicska gépész 50 kr, Kirchner György 1 frt, Litschauer Lajos 1 frt, Richter Géza 1 frt, Gerő Gusztáv 1 frt, Szártoris 50 kr, Liptay László 60 kr, Marsalkó Gyula 1 frt, Répásy Lujza 10 kr, Dr. Goldstücker Márk 50 kr, Jeszovits Károly 50 kr, Dr. Tandlich Manó 50 kr, Krausz V. G. 1 forint, Hell Jakab 1 frt, Heinecz Hugó 1 frt, Bucsek gépész 1 frt, 50 kr; Gamma Győző 50 kr, Peter-nák János 50 kr, Szent Erzsébet kath. nőegylet 5 frt, Feldsam Irma 1 frt, Ág ev. nőegylet 2 rend fiu ruha és polgármester által 5 frt.

— **A millenniumi hódoló díszfelvonulásnál**, mint az magától értetődik városi törvényhatóságunk is kell, hogy képviselve legyen, habár az

megszólal, egyszer, kétszer, háromszor, négyszer a buktató mester elhalványul, — ötször, tizenegyszer — lesz még több is?! Nem, csak tizenegyszer . . . a sérült tehát még él.

A jelentés azonnal meg van téve, az orvosért küldőnczöt futtatnak, csakhamar megtelik a telepház előtti tér asszonyokkal, lányokkal, kiknek valami hozzátartozójuk lent van a bányában. A szerencsétlenségnek gyors szárnyu hire van.

Szívdobogva lesik, ki az, ki ma vérével adózott a bánya szellemének.

Annát is látjuk, a bejáratnál; oly fehér az arca, mint a fal, térde remeg; hiszen Ferencz is lehet az, kít összeroncsolva felszállitanak. De nem, nem ő az, hallja a beszédet, most hozzák be a sebesültet hordágyon; még nincs egészen letakarva; János tiltakozott ellene; ő vár valakit. Meglátja Annát, ki kezeit rémülten összekulcsolva feléje siet. Szemével hallgatást int neki, s oda sugja Annának gyenge hangon; „Anna! Szerettelek! De meghalok érzem! — Ne sirj; örülj; talán jó így; nem láthatlak — volna — más — Ferencz — karjaiban. Megöltem — volna! Jobb — így! — Szeresd — őt — ő — is — szeret. Az — isten — áldjon meg!” —

Ne ecseteljük tovább e szomorú képet!

János belehalt sebébe. Eltemették bányászszokás szerint a bányakolomp kísérteties, lassu kopogása mellett. Koporsója után Anna és Ferencz mentek első gyászolókul. Most hol annyit fáradott, ott fog nyugton pihenni — a föld alatt.

körülbelül 3000 frtnyi költségbe fog kerülni. Polgármesterünk szép terve az, hogy a banderiumban Bernhardt Adolf tanácsos vezetése alatt, Krausz Kálmán főkapitány és Chauer Ottó pénztárnok teljes magyar díszben természetesen lóháton és városunk emblemáinak feltüntetése mellett akként vegyenek részt, hogy előttük ugyan csak lóháton egyik városi polgárunk a zászlót lobogtassa. E terv kivitelét részünkről helyeseljük, mert Bernhardt Adolf galambösz, de még mindig dalias klasszikus megjelenése, valamint a két kiszemelt levante bizonyára pompásan fognak festeni: ámde a kis csoport érdekességét és városunk jellemzését is óriásilag emelné az, ha azon egy bányatiszt és legalább három díszbe öltözött bányász, szintén lóháton részt venne. Azt hisszük, hogy ez nem volna keresztülvihetetlen. Végül megjegyezzük, hogy a nagyszerűnek ígérkező, Ó Felsége szeretett Királyunk előtt, a magyar kir. belügyminiszter vezetése alatt végbenő hódoló díszfelvonulás június 8-ára van tervezve s így nem sok időnk van az előkészületek megtételére.

— **Vasuti közlekedésünk.** Több oldalról hallottunk már kifezést adni azon óhajnak, hogy jó volna, ha a Selmezbányáról Garam-Berzenczére közlekedő vonatok számát egygyel szaporítanák. Összeköttetésünk Budapesttel bizony nagyon hiányos, mert naponta csak kétszer indul a selmezi vonat, még pedig délelőtti 9 óra után a személy—, délutáni 3 óra után a gyorsvonat, mindkét estben az utas csak este érkezik a székes fővárosba: pedig másként is lehetne. Garam-Berzenczéről ugyanis reggeli 7 órakor egy vonat indul Budapest felé, mely délutáni 1 órakor ott van. Ha már most Selmezbányáról, csatlakozással ezen vonathoz, körülbelül reggeli 5 órakor is inditanának egy vonatot Garam-Berzenczére, az itt reggel felszálló utas 1 órakor délben már Budapesten lehetne. Azt hisszük, ennek előnyös voltát nem szükség bővebben fejtegetnünk. Nem csak feltehető, de bizonyos, hogy a közeli millenniumi — kiállítás alkalmával a személy forgalom rendkívül emelkedni fog. Igen czélszerű volna tehát, ha városunk hatósága megtenné illetékes helyen a kellő lépéseket, hogy a fent jelzett harmadik vonat közlekedjen, ha mindjárt most nem is, de okvetlenül még jóval a millenniumi kiállítás megnyitása előtt, annak tartama alatt pedig mindenesetre. A város és közönségének érdeke kényszerítőleg követeli ezt.

— **Veszélyes közlekedési pont** az a kanyarodó, melyet a Zsigmondaknáról levezető kocsit a dohánygyárnál képez, befordulván a város felé vezető keskeny utczába. A Zsigmondakna felől jövő paraszt fuvarosok büntetendő könnyelműségből vagy lehet, szándékos roszakaratból is épen ott oly sebesen hajtanak, hogy a véletlenül akkor arra menőt okvetlenül elgázolják, mi hogy eddig nem történt meg, csak is a gondviselésnek köszönhető. Mult évi december hó 30-án este 5 óra és 30 percz táján is egy paraszt egyszerű csuszlatójába fogott két szürkjéjt teljes vágatással eresztette le kanyarodón be a szűk utczába, s a szó szoros értelmében csak hajszálnyi távolság hijja volt, hogy egy a volt Bogya-féle ház mellett menő nőt el nem tiport. Ha valahol, ott csakugyan égető szükség volna egy rendőrt állítani, mielőtt még valami szerencsétlenség történik.

— **A fagyos gyümölcs kezeléséről.** Téli időben még elővigyázat mellett is megcsik, hogy a gyümölcs — alma, körte szállítás közben vagy a hideg kamarában megfagy. Az ilyen állapotban lévő gyümölcsöt nem szabad azonnal valamely meleg helyiségbe vinni, de azt megelőzőleg hideg vízbe kell áztatni, így a fagy kienged a hideg vízben s a gyümölcsnél nem áll be a rothadás később sém; ellenben ha nem így járunk el a gyümölcs megrohad. Nem új dolog ez, de mégis időszerűnek láttuk felemlítését.

Ingatlanok birtokváltása.

Selmeczbánya és külterületeiben 1895. november 26.-tól.

Eladó, örökös neve és lakása	Vevő, illetve örökös neve és lakása	Vétel ár
Néh Száder Balázi Amália selmeczi volt lakosnak a selmeczi 608. sz. tjkben A + 918. hrsz. ingatlan. Knazovics Vincze volt selmeczi lakosnak a selmeczi 598. sz. tjkben A + 1007. hrsz. a. ingatlan	Száder Ilona és Irma selmeczi lakosok . . . . . Özv. Knazovicsné Morávik Mária selmeczi lakos.	
Posch Károly selmeczi lakosnak a selmeczi 1902. sz. tjkben A + 258. hrsz. a. ingatlan	Marekné Posch Anna zólyom-brezói, és Posch Adolf selmeczi lakosok.	
Siskáné Brezoviczky Erzébet volt steffultói lakos a selmeczi 1522. sz. tjkben A + 3349. hrsz. a. ingatlanbóli jutaléka.	Sveczné Ridl Mária steffultói lakos	
Stelezné Gröhner Zsuzsanna hodrusi volt lakos a selmeczi 1777. sz. tjkben A + 2189. hrsz. ingatlanbóli jutaléka.	Stelezl Pál hodrusi lakos	
Schwarz Antal selmeczi volt lakos a selmeczi 2076. sz. tjkben A + 1297. d. hrsz. a. ingatlanbóli jutalék	Schvartz Antal, János, Ferencz, Éva, Adolf és kk Vilmos györgyaknai lakosok	
Mollekné Rischá Erzsébet selmeczi volt lakos a selmeczi 728. sz. tjkben A + 1496. hrsz., 727. sz. tjkben A + 1334., 1335., 1336., 1337. hrsz. és a bélabányai 16. tjkben A + 423. és 424. hrsz. ingatlanbóli járulék	Mollek János, kk. Mollek József, Béla, Ferencz és Mária selmeczi lakosok.	
Gajdosné Hradsky Mária volt bankai lakos a selmeczi 778. sz. tjkben A + 1699., 1810., 1678. és 1672. hrsz. ingatlan	Preinerné Gajdos Teréz, és Jelenné Gajdos Anna bankai lakosok	
Ozobor Gyula volt fumei lakos a selmeczi 237. sz. tjkben A + 507. hrsz. ingatlan	Czobor Gyula zsarnóceai lakos	
Vnukné Tioz Mária volt selmeczi lakos a selmeczi 1708. sz. tjkben A + 925. hrsz. ingatlanbóli jutaléka.	Krauszné Vnuk Mária, kk. Vnuk Ferencz, József, Ilona és Anna selmeczi lakosok.	
Szassovszky Mihály Hodrusi volt lakos a selmeczi 1038. sz. tjkben A + 2551., 2530., 2529., hrsz. ngatbóli jutaléka	Kk. Szassovszky Antal, Mihály, Vilmos, Genovéva és Katalin hodrusi lakosok	
Iványi János hodrusi volt lakos a selmeczi 903. sz. tjkben A + 2278. hrsz. ingatlanbóli jutalék	Özv. Iványiné Dimbach Anna hodrusi lakos	
Ivanics János volt selmeczi lakos a selmeczi 332. számú tjkönyvben A + 450. hrsz. és a 333. sz. tjkben A + 1576., 1569., 1580., 1423., 1428., 1429., 1577a. 1577b. hrsz. ingatlanbóli jutaléka	Kk. Ivanics János és Mária selmeczi lakosok	
Özv. Ibraeckyné Chorváth Anna steffultói lakos a selmeczi 1441. sz. tjkben A + 3474. hrsz. ingatlan	Bjelik Teréz steffultói lakos	200
Schmidal Mihály selmeczi lakos a selmeczi 265. sz. tjkben A + 209 b. és 411. hrsz. ingantlanból fele	Schmidálné Pettkó Ottilia selmeczi lakos.	
Ferrari Ignác volt bécsi lakos a selmeczi 28. sz. tjkben A + 835. hrsz. a. foglalt ingatlanbóli jutaléka	Müller Mária, Józefa, Ekterné Toscano Józefa, Toscano Jakobina, kk. Ecker Imre, Ottilia és Jozefa bécsi lakosok	
Scheiben Erzsébet volt selmeczi 533. sz. tjkben A + 76. hrsz. a. ingatlanbóli jutaléka	Kolpaszkyné Scheiben Anna selmeczi és Hillebrandné Scheiben Jozefa bécsi lakosok	
Ihringné Kanna Paula volt f. rónai lakos a selmeczi 1179. sz. tjkben + 2897., 2895. hrsz. a foglalt ingatlanbóli jutaléka.	Kk. Ihring Paula rovnai lakos.	
Néhai Vlesek Jakab volt hodrusi lakos a selmeczi 2074. sz. tjkönyvben A + 2198. hrsz. alatt ingalanbóli jutaléka	Kk. Vlesek János, Katalin, Fáni és Matild hodrusi lakosok.	

Örökösödési jogezimen

Ajándékozás

Örökösödési jogezimen

Boldog új évet!

Az új esztendőhöz minden jót kívánunk.
Régivel legyen jobb — legalább minálunk!
Ne ijesszen minket ezüst válságokkal,
De lásson el bőven érczel, aranyokkal!
A nagy kohó tüze ne győzze olvaszt'ni,
A mennyi érczeket fogunk majd kikapni.
Városi érdeink nőjenek fel újra,
Nehogy sirva nézzünk a pusztító multra;
De inkább mondassuk, hogy bár a Popper czég
Üzletéhez jól ért, fánk van azért elég. —
Legyen egyszer vizünk, melyet lehet inni,
S melyet fél mértföldről nem kell házhoz vinni!
A műbornak abezug; minket ne mérgezzon,
Természetes jó bor adjon erőt, — edzen!
S ha már a jó bornak nem teszünk szerére,
Legalább jó sörnek járjunk a kedvére;
Mert hiába életküzdelmünk kívánja,
Szórakozásunknak ne legyen hiánya!
Hisz a csalódásból úgy is elég részünk
Jut e rut világban emlékül ki nekünk. —
Hogy a tolvajoktól szabaduljunk szépen,
Rendőrségünk most már szaporitva légyen! —
Kereskedő és az iparos ne várjon
Kundschaftra, de pompás üzletet csináljon! —
Jutalmat kapjanak jó tisztviselőink . . .
(De csak azok, a kik — előfizetőink.)
Leánykák és lányok, kik soká vártanak,
Még most a farsangkor pártába jussanak!
Vigasszára mondjuk jó családapáknak,
Hogy meg fogjuk sügni a gólyamadárnak,
Hol kell egy vagy kettő apróság a háznál,
S a kereplő madár, nyomban e házra száll. —
Városház melletti szobornak végtére,
Adjanak új köntöst tisztos vénségére!
A város elemi iskolája máshol
Álljon s vigyék ki a bűdös kalodából! —
Hetilapra légyen sok előfizető,
És tömérdek zsiros, bőkezű hirdető! —
Betegség ne érjen senkit sem ez évben,

Minden ember éljen pompás jó kedvében!
Utezáink s tereink jöjjenek jó rendbe! . . .
Jó Ukrotni bácsi, bizhatunk-e kendbe??
Ezentul a lábát nem tőri ki senki?
Utezáinkban már most bizton lehet menni?
Zsigmondy utezáinak fala — ha le nem dől —
A millenniumig talán csak elkészül?
Honvédszobrunk is tán állni fog már ekkor,
Jelezve, hogy ime közeleg egy szebb kor. —
A ki tud, hát írjon lapunkba sok szépet . . .
S így hát azt kívánjuk, hogy „boldog új évet!!“

Apró hirdetések.

Ezen hirdetési rovatban minden hirdetésért egy korona fizetendő és felvilágosítást ingyen ad a kiadóhivatal.

Márkus M. cukrászdájában egy tanoncz azonnal felvétetik.

Egy régi zongora nagyon olcsón eladó.

Körmöczbányán

egy vegyes
kereskedés,

mely jó hírnévvel bir és jó forgalmi helyen van, családi körülmények végett, azonnal eladó és a

ház is bérbeadó,

tudakozódhatni özv. Prokscha Jozefinnél Körmöczbányán.

József főherczeg ő csász. és kir. fensége udvari szállítója.

Fülpő szász Coburg-Gothai herczeg ő kir. fensége szállítója.

Süngönczim: Gottschlig Budapest.

Telefon 58—86.

GOTTSCHLIG

tea-, rum- és cognac-
nagykereskedő
AGOSTON BUDAPEST.

Központi iroda: IV., Váci-utca 4-ik szám.

RAKTÁRAK:

VI., Váci-utca 6. sz. „a Mandarinhoz“ | VI., Andrássy-ut 23. „Hong-Co ng városához,
a Város-ház tér mellett | a kir. opera áttelenében

IV., Egyetem-tér, Egyetem-utca sarkán, a „Japán nőhöz“.

KIVITELI PINCZÉK:

X., Kőbánya, Füzér-utca 9. szám.

Bizományi raktár:

Selmeczbányán:

Marschalko Gyula úrnál.

Közvetlen behozatalu valódi chinai és orosz karaván teák, Jamaica-Brazíliai és Cuba-rumok, francia cognacok, likőrök a legfinomabb minőségben, eredeti csomagok és palackokban, eredeti árak mellett,
— Árjegyzék ingyen és bérmentve. —

Patkányméreg

(Rattentod.)

(Immisch Felix, Delitsch.)

A legbiztosabb s legjobb szer a patkányok és egerek gyors kipusztítására. Ártalmatlan az emberek és házi állatokra nézve.

Kapható csomagokban 32 kr, és 64 krért

Sztankay Ferencz

gyógytárában Selmeczbányán.